

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 23. Quid præterea sit notandum circa dissolutionem ex mutuo consensu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

alterius præjudicium. Unde etiam in foro
terno talis solet compelli, ut vel fidem serve
vel intret Religionem. Interim post tale votum
alteri parti datur jus sponsalia solvendi, &
quod vovens resiliêrit, & censeatur juri su
renuntiâsse. v. *Bon. p. 5. n. 13.*

X. Per Matrimonium validum dissolvitur
saltem quoad eum, qui non contraxit Matrimo
nium; quoad eum vero, qui contraxit, non
extingui obligationem, si aliter expectet, sed
suspendi, & Matrimonio isto soluto teneri ad
implenda sponsalia priora, docet *Pont. con
tra Sanch. qui vult omnino dissolvi. v. Dian.
R. 209.*

XI. Si sponso nova superveniat hæreditas,
ita ut illi sponsa jam sit inæqualis, non habet
ideo jus resiliendi, quia non est deceptus in
conditione sponsæ, in qua nulla facta est muta
tio. Idem est de sponsa, si ipsi hæreditas nova
superveniat, *Sanch. Kon. Regim. Dian. R. 286.*

Resp. II. In supradictis causis, quando mat
festæ sunt; non requiritur auctoritas Judicis ad
dissolvenda sponsalia; alioqui requiritur. Quod
si sponsus cognito suo jure resiliendi nihilomi
nus carnaliter cognovit sponsam, censeatur ra
tione suo juri renuntiâsse & sponsalia ratificasse
Laym. n. 23.

A D D E N D A.

157. **Q**uest. 23. Quid prætere sit notandum circa dissolu
tionem ex mutuo consensu. *Bl. §. 1.* Certum
videtur contra paucos apud *Avers. q. 8. f. 1.*
sponsalia puberum posse dissolvi mutuo consensu,
quia, per se loquendo, omnes res, per quas
quod

que causas nascitur, per easdem dissolvitur. Reg. 1. De reg. Jur. Et idem dicitur Cap. 2. De sponsal. singuli enim possunt cedere juri suo. Quod tenet, etiam si adjectum esset juramentum aut votum etiam principaliter in honorem Dei, uti, si aliquis ex pietate jurasset ducere hanc pauperem puellam, ne innupta veniret in pericula animæ, sicuti enim in sponsalibus semper imbibitur illa conditio, nisi ab illo, cui spondeo, remissa fuerit obligatio, ita & in juramento vel voto illis adjecto. Deinde mutuo consensu tollitur obligatio contracta in gratiam alterius, quæ obligatio est materia juramenti, sublatâ autem materiâ juramenti tollitur juramentum: præterea Deus non acceptat, nisi in gratiam sponsæ, ergo si sponsa remittat, absolvitur sponsus, *Castrop. d. 1. p. 17. n. 4. Dian. p. 9. tr. 7. ref. ult. Avers. §. quinto, Gob. tr. 10. n. 251. Spor. n. 196. Krim. n. 229.* contra alios. *Nec obstat 1. quod n. 107. dixerim eum, qui sponsalia ex metu levi inita, juravit, ex religione teneri observare, donec juramentum dispensetur vel relaxetur, nam juramenta sponsalium imbibunt conditionem, si sponsus vel sponsa non remittat, quod in hoc casu non fit, qui enim metu coëgit, non remittit, sed pergit urgere, uti supponitur. Nec obstat 2. quod n. 114. dixerim sponsalia impuberum jurata obligare, quamvis pars altera remitteret, nam Jus dispossuit, ut remittere non possit, secundum dicta n. 113.*

§. 2. Sponsi, qui sine rationabili causa etiam 158. mutuo consensu dissolvant sponsalia, præsertim jurata, videntur peccare venialiter, est enim levitas sine causa resilire à fide data, *Gob. n. 256.*

§. 3. Si unus absque justa causa petat relaxatio- 159. nem

nem sponsalium , potest alter exigere aliquo munus , seu pecuniam in compensationem ; autem ille petat cum iusta causa , alter nihil potest exigere , quia ille jus habet ad dissolvendum nec æquum est , ut emat rem suam , Gob. n. 249.

160. §. 4. Si alteruter non liberè consentiat , sed fraude , metu , vel aliter injustè inductus dissolvat sponsalia , dissolutio est invalida , quia haec remissio est quædam species donationis , quæ debet esse liberalis & libera , Avers. & Spor. supra Gob. n. 258. Et ex dictis resolvitur sequens casus.

Titius contraxit sponsalia cum Caja , sed intendens sibi affulgere spem connubii cum Semproniam ditiores , abstinuit quidem à sponsalibus cum Semproniam contrahendis , attamen non recurrit , ut solebat , ad Cajam , sed mensibus decem ab ejus consortio abstinuit , scriptis quibusdam doque ad eam litteris hinc inde querulis , captans saltem indirectè hac ratione occasiones dissolvendi sponsalia cum Caja , quæ etiam audiens , quòd cum Semproniam familiariter ageret , arrham ei remittit , liberumque relinquit facere , quod velit , exprobratâ durius ei suam fidelitate , desuperque conscientiam gravam.

Queritur , an Titius peccarit , & sponsalibus dissolutis tutò possit inire nova cum Semproniam. R. 1. Titius , per se loquendo , peccavit mortaliter , quia egit contra jus magni momenti Cajæ acquisitum per contractum , cujus obligationem , si liceret etiam indirectè ita tollere , vix ulla sponsalia possent manere firma. Ne causa resiliendi sufficiens videtur esse præter sponsa melior , cum per hoc status primæ mutetur , neque notabiliter variantur circumstantiæ priorum sponsalium , suppono

rem, quod & cum Caja juxta statum suum commodè vivere possit, quamvis fortè minùs commodè. 2. Caja dicens, se onerare conscientiam Titii videtur significare, quod non cedat jure, sed tantùm nolit convenire in foro externo, unde Titius manet obligatus, nisi Caja ob hanc fortè offensam liberè remittat jus suum, & debet de hoc se certiorare Titius, cum jus Cajæ sit in possessione. 3. Caja acquisivit jus ad arrham, quia Titius sine culpa Cajæ resiliit, & sine causa, unde si Caja ideo reddidit, quia putabat se teneri reddere, erravit, & noluit reddere, si non tenebatur, ergo cum non teneretur, noluit à se abdicare, unde Titius tenetur ipsi reddere, sicuti si solvissem pecunias putans me debere, cum non deberem, non exui me dominio, sed alter teneretur mihi restituere. Potuit tamen Caja absolutè velle reddere, v. g. ut se generosam ostenderet, nolens aliquid ab illo habere, de qua mente Cajæ tenetur se iterum certiorare Titius, cum jus Cajæ sit in possessione.

Q. 24. *Quid addendum sit circa dissolutionem ob crimen.* R. S. 1. *Armill.* & alii dicunt, sponsalia non rumpi per illatam sponsæ à tertio vim seu stuprum, quia, si essent conjuges, non ideo separarentur toro, nec per hoc violata est fides, nec ideo præsumi potest periculum ejus violandæ. Opposita sententia, quam communiter tenent Theologi & Juristæ cum *Sanch. l. 1. d. 55. n. 7. Avers. q. 8. f. 14. Matr. n. 84. Krim. n. 309. Kugler p. 3. n. 83.* est probabilior, & colligitur, ex *Cap. Raptor. 27. q. 2.* Ratio autem est, quia sponsa per hoc est reddita notabiliter vilior, tum maximè, quia sponsus exponeretur periculo alendæ alienæ proles, quod subire non tenetur.

Tom. VIII.

G

netur.